

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C. K. Norwida
w Kielcach

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C. K. Norwida w Kielcach.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. C. K. Norwida w Kielcach

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski ([https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym -Raport-final.pdf](https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym-Raport-final.pdf))
- Internet dzieci Raport z monitoringu obecności dzieci i młodzieży w internecie, M. Bigaj, K. Ciesiołkiewicz, K. Mikulski, A. Miotk, J. Przewłocka, M. Rosa, A. Załęska (<https://cyfroweobywatelstwo.pl/wp-content/uploads/2025/03/RAPORT-INTERNET-DZIECI-2025.pdf?>)
- Sztuczna inteligencja (AI) jako megatrend kształtujący edukację. Jak przygotowywać się na szanse i wyzwania społeczno-gospodarcze związane ze sztuczną inteligencją? red. J. Fazlagić (https://kwalifikacje.gov.pl/images/Publikacje/Sztuczna_inteligencja_jako_megatrend_ksztaltujacy_edukacje.pdf)
- Stan młodych 2025. Raporty ważnych spraw, K. Gagattek, U. Karaś, J. Kelsz (<https://waznesprawy.org/wp-content/uploads/2025/04/stan-mlodych-2025-raport.pdf>)

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. C. K. Norwida w Kielcach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025.
- spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

- Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
- Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
- Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
- Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
- Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
- Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
- Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

W roku szkolnym 2025/2026 charakter priorytetowy mają działania wspierające rozwój kompetencji społeczno-obywatelskich uczniów, profilaktykę przemocy rówieśniczej i zdrowie psychiczne młodzieży. Duże znaczenie przypisuje się również edukacji w zakresie higieny cyfrowej, krytycznej analizy informacji oraz odpowiedzialnemu korzystaniu z narzędzi sztucznej inteligencji. Program odpowiada również na potrzebę rozwijania myślenia analitycznego i postawy prozdrowotnej.

Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu,
- 5) **intelektualnej** – ukierunkowanej na rozwijanie ciekawości poznawczej i myślenia analitycznego, wspieranie uczniów w samodzielnym zdobywaniu wiedzy, analizie danych, rozwiązywaniu problemów, rozwijaniu kompetencji matematycznych oraz stosowaniu interdyscyplinarnego podejścia do zagadnień naukowych i codziennych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność

zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).

13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do

uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- **stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów**
- **stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów**
- **rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości**
- **budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,**
- **przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,**
- **przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,**
- **troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.**

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, specjalistów szkolnych (psychologów i pedagogów), którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na własne przeciążenie psychiczne, zmęczenie lub inne kryzysy osobiste. Działanie to jest odpowiedzią na niepokojące wnioski płynące z raportu „**MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym**” (J. Flis, M. Dębski, 2023), w którym 42,2% uczniów wskazało, że nie ma osoby, z którą może porozmawiać o problemach, oraz z raportu Rzecznika Praw Dziecka (2022), w którym potwierdzono niski poziom dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży. Wnioski te dotyczą także dorosłych – przeciążonych emocjonalnie, zmagających się z brakiem systemowego wsparcia w pracy z młodzieżą w kryzysie,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023*), dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny:

- rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- uczestniczy w spotkaniach Zespołu Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2025/2026

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Kształtowanie myślenia analitycznego.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Reintegracja w klasach wyższych.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Przeprowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych – edukacja zdrowotna.
3. 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej,

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
4. 100% uczniów potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony.
5. 100% uczniów potrafi wskazać obszary sprawczości.
6. 100% uczniów wie, do kogo może zwrócić się o pomoc w razie stwierdzenia pogorszenia nastroju, przemęczenia, pogorszenia kondycji psychicznej.
7. Uczniowie potrafi wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Uczniowie kierują się w swoich zachowaniach normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

HARMONOGRAMU WYBRANYCH DZIAŁAŃ

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie predyspozycji i uzdolnień uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. Obserwacja zachowań uczniów na lekcjach, rozpoznanie stylu pracy, zainteresowań konkretnymi tematami i zadaniami.	wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny psycholog szkolny pedagog specjalny nauczyciele rewalidacji	Wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie godzin wychowawczych, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Organizowanie projektów interdyscyplinarnych łączących treści z różnych przedmiotów, w tym wykorzystujących elementy programowania, robotyki, narzędzi AI. Przeprowadzenie zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	wychowawcy nauczyciele nauczyciele informatyki	Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie.
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	Zajęcia z orientacji zawodowej. Indywidualne rozmowy, pytania o marzenia zawodowe, plany, pasje, wysłuchiwanie bez oceniania – dawanie przestrzeni.	Doradca zawodowy Nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem zajęć
	Kształtowanie postawy	Stwarzanie przestrzeni do	nauczyciele,	Na bieżąco podczas

	twórczej.	samodzielnego myślenia: otwarte pytania, dyskusje i debaty, ćwiczenia myślenia dywergencyjnego. Uczenie przez doświadczenie: projekty interdyscyplinarne, eksperymenty i badania na lekcjach przyrodniczych i humanistycznych, np. analiza źródeł historycznych, tekstów kultury. Wykorzystywanie metod aktywizujących: burza mózgów, mapa myśli, metoda projektu, odwrócona lekcja. Integracja sztuki i kultury: umożliwienie tworzenia własnych prac literackich, plastycznych, muzycznych, filmowych., organizowanie konkursów twórczych i wystaw, współpraca z instytucjami kultury (teatry, domy kultury, biblioteki). Inspiracja postawami twórczymi. Kształtowanie refleksji i autorefleksji poprzez zachęcanie uczniów do refleksji nad własnym procesem twórczym.	wychowawcy, nauczyciele biblioteki szkolnej organizatorzy poszczególnych przedsięwzięć	poszczególnych lekcji. Zgodnie z harmonogramem zaplanowanych zajęć.
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Warsztaty w klasach. Debata na temat wartości i zasad wolontariatu. Rozwijanie krytycznego myślenia, dojrzałości intelektualnej i umiejętności argumentacji. Zadawanie pytań otwartych i prowokowanie do myślenia – dyskusje. Analiza tekstów i opinii – ćwiczenia sądów interpretacyjnych. Pisemne formy wypowiedzi z naciskiem na ocenę i interpretację. Ćwiczenia typu „tak, ale...” lub „jestem za, ponieważ...”. Dawanie przestrzeni do błędów i różnych perspektyw. Wprowadzanie tematów bliskim	nauczyciele języka polskiego, historii, filozofii, biologii, geografii. wychowawcy pedagog szkolny pedagog specjalny nauczyciele rewalidacji	Zgodnie z harmonogramem. Godzina wychowawcza

	uczniom. Uczenie wypowiedzi argumentacyjnych i zwrotów typu: „Uważam, że...”, „Moim zdaniem...”. „Dowodem na to może być...”, „Z perspektywy...”		
Wspieranie aktywności poznawczej i sprawczości uczniów. Budowanie zaangażowania uczniów oraz rozwój ich samodzielności i aktywności poznawczej.	Inspirowanie do myślenia. Tworzenie przestrzeni do samodzielności. Uczenie poprzez rozwiązywanie problemów – angażowanie uczniów w projekty aktywizujące do myślenia przyczynowo – skutkowego. Zadawanie pytań otwartych. Wprowadzenie na zajęciach techniki krytycznego myślenia. Różnicowanie metod nauczania poprzez łączenie różnych form, dyskusja. Gry dydaktyczne, projekty zespołowe, prezentacje uczniowskie, eksperymenty. Dawanie czasu na myślenie, przetworzenie informacji, zastanowienie się, zapisanie refleksji. Kształtowanie autonomii w działaniu – danie uczniom możliwości wyboru tematu projektu, formy pracy, partnerów do pracy. Uczenie się poprzez działanie – projekty uczniowskie, wolontariat, działania społeczne budujące poczucie wpływu. Włączanie uczniów w podejmowanie decyzji – współtworzenie zasad klasy, ustalanie celów lekcji, wybieranie materiałów. Budowanie wewnętrznej motywacji poprzez dawanie konstruktywnej informacji zwrotnej zamiast oceniania. Docenianie inicjatywy i eksperymentowanie – zachęcanie do podejmowania prób i uczenia się na własnych błędach.	wychowawcy nauczyciele nauczyciele rewalidacji organizatorzy zajęć	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco podczas lekcji.
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zapoznanie z praktycznymi	koordynator warsztatów, wychowawcy,	Zgodnie z harmonogramem zajęć

MORALNA		sposobami zarządzania czasem na warsztatach. Rozpoznanie stylu pracy uczniów. Uczenie podstaw planowania – wyznaczania celów, rozbijanie większych zadań na mniejsze kroki, ustalanie priorytetów. Stworzenie z uczniami systemu planowania. Uczenie refleksji i oceny swojego działania (dziennik pracy, karta refleksji po zakończonym projekcie/tygodniu). Wprowadzanie nowych nawyków – codziennego sprawdzania planu, aktualizacji zadań, robienia przerw, kończenie rozpoczętych zadań. Motywowanie poprzez stosowanie pochwał, wspólne omówienie przeszkód, nagrodę za systematyczność.	nauczyciele rewalidacji nauczyciele	
	Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Konsultacje indywidualne z nauczycielami, warsztaty dotyczące metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami.	pedagog specjalny	Adekwatnie do potrzeb
	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	Modelowanie postaw przez dorosłych. Stosowanie codziennych rytuałów i mikrogestów. Rozmowy o emocjach i perspektywach. Działania społeczne i pomocowe: udział w akcjach charytatywnych. Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Tworzenie sytuacji, w których uczniowie mogą pomagać sobie nawzajem. Praca z konfliktami i trudnościami – uczenie rozwiązywania konfliktów z szacunkiem, uczenie asertywności. Edukacja przez sztukę – literatura, film, teatr.	wychowawcy nauczyciele opiekun wolontariatu nauczyciele biblioteki	Zgodnie z harmonogramem zaplanowanych akcji. Na godzinie wychowawczej Na bieżąco oraz podczas zaistniałych sytuacji okazjonalnych

	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Udział uczniów w akcjach obywatelskich i społecznych, projektach edukacji patriotycznej i lokalnej Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.	wychowawcy nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie Godzina wychowawcza.
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne działania	Zgodnie z terminami konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli. Godzina wychowawcza.
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Międzynarodowe wymiany młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Wycieczki zagraniczne.	koordynator programu wymiany, nauczyciele, wychowawcy	Zgodnie z terminem projektu. Zgodnie z opracowanym harmonogramem.
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Budowanie postaw empatii, szacunku i odpowiedzialności społecznej. Wzmacnianie odwagi cywilnej – gotowości do reagowania w obronie wartości. Przeciwdziałanie bierności wobec przemocy i wykluczeniu. Rozmowy wychowawcze i warsztaty - warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Uczenie przez działanie – metody aktywne – dramy, scenki symulacje sytuacji trudnych (jak zareagować jako świadek przemocy, hej tu, wykluczenia), debaty na tematy etyczne i społeczne, gry dydaktyczne dotyczące ról społecznych, stereotypów i uprzedzeń. Systemowe działania w szkole – tworzenie zasad dotyczących reakcji na przemoc. Wzmocnienie odwagi cywilnej – nagradzanie postaw obywatelskich (docenianie uczniów, którzy zareagowali właściwie), dyskusje wokół trudnych sytuacji (co byś zrobił?)	wychowawcy klas , pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, nauczyciele, nauczyciele rewalidacji	Zgodnie z harmonogramem zaplanowanych warsztatów, zajęć, spotkań i realizowanych projektów. Godzina wychowawcza.

	Dlaczego trudno zareagować? Jakie są konsekwencje milczenia?). Ukazywanie pozytywnych wzorców z życia codziennego i historii. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym – edukowanie rodziców, jak wspierać dziecko w byciu odważnym i empatycznym, zapraszanie gości z organizacji społecznych, fundacji, policji, psychologów, organizowanie wspólnych akcji społecznych: zbiórki, wolontariat, kampanie. Warsztaty „Budowanie przyjaznego środowiska w grupie – zarządzanie konfliktem w grupie”. Warsztaty dla młodzieży „Wybierz kulturę, z hejtem nie jesteś sobą”. Organizowanie projektów szkolnych, np. „Tydzień Tolerancji i Życzliwości” – cykl wydarzeń, konkursów i zajęć tematycznych, „Nie bądź obojętny” – projekt uczący reagowania na przemoc i krzywdę.		
Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami.	Organizowanie lekcji o niepełnosprawności. Warsztaty empatyczne. Obalanie mitów i stereotypów. Wspólne działania i projekty – angażowanie uczniów z niepełnośprawnościami i ich rówieśników w te same zadania i projekty (praca w diodach, grupach). Zajęcia integracyjne. Organizowanie szkolnych wydarzeń promujących różnorodność i współpracę. Wzmacnianie pozytywnych postaw poprzez modelowanie empatii przez nauczycieli, nagradzanie uczniów za pomoc, życzliwość i solidarność wobec innych, wspólne ustalanie zasad dotyczących szacunku, akceptacji i współpracy. Zaangażowanie społeczności szkolnej we wspólne inicjatywy szkolne – udział w kampaniach społecznych lub akcjach	pedagog specjalny, pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele rewalidacji, wychowawcy, pozostali nauczyciele	Zgodnie z opracowanym harmonogramem wydarzeń. Podczas zajęć i lekcji. Godzina wychowawcza.

	charytatywnych. Organizowanie warsztatów, dni empatii, projekcji filmów edukacyjnych.		
Promowanie wartości inkluzyjnych w szkole.	Prowadzenie kampanii informacyjnych, przygotowanie materiałów edukacyjnych, współpraca z samorządem uczniowskim przy organizacji wydarzeń promujących inkluzję.	pedagog specjalny	Zgodnie z opracowanym harmonogramem.
Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Warsztaty z zakresu rozwiązywania konfliktów. Zajęcia z zakresu etyki i moralności.	pedagog szkolny psycholog szkolny wychowawcy pedagog specjalny	Aдекватnie do potrzeb Zgodnie z harmonogramem
Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców.	nauczyciele WF, nauczyciele biologii realizatorzy wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem
Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, szkolne debaty. Działania promujące kształcenie zawodowe, włączanie doradztwa zawodowego w codzienną praktykę wychowawczą	pedagog szkolny opiekun samorządu wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem zajęć. Zgodnie z programem zajęć.
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji promujących szacunek wobec środowiska naturalnego. Przeprowadzenie godziny wychowawczej na ten temat. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki	wychowawcy nauczyciele biologii organizatorzy akcji	Zgodnie z harmonogramem. Godzina wychowawcza.

		krajoznawcze.		
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	Doradca zawodowy Nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem zajęć
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w tym obszarze.	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	wicedyrektor wychowawcy klas	Systematyczne monitorowanie nieobecności uczniów na zajęciach. Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny.
	Budowanie świadomości i akceptacji wśród uczniów wobec różnorodności	Warsztaty na temat różnorodności kulturowej, zajęcia dotyczące akceptacji różnorodności.	pedagog specjalny	Zgodnie z opracowanym harmonogramem zajęć
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	Organizacja specjalnych lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich. Prowadzenie spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.	dyrektor szkoły wychowawcy klas pedagog szkolny pedagog specjalny	Cyklicznie przez cały rok
	Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	Regularne kontrolowanie przestrzegania procedur w szkole przez zespół ds. monitorowania przestrzegania standardów ochrony małoletnich. Podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.	Dyrektor szkoły, zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich, pedagog specjalny	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem
	Doskonalenie umiejętności nauczycieli z zakresu korzystania i egzekwowania standardów ochrony małoletnich.	Opracowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, zawierających wytyczne i procedury związane z ochroną małoletnich. Prowadzenie regularnych spotkań zespołów nauczycielskich, podczas których będą omawiane	Dyrektor szkoły przewodniczący zespołu ds. Standarów Ochrony Małoletnich	cyklicznie przez cały rok

		przypadki i wyzwania związane z egzekwowaniem standardów ochrony małoletnich.		
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	pedagog szkolny psycholog szkolny pedagog specjalny wychowawcy klas	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas. Godzina wychowawcza.
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	psycholog szkolny wychowawcy klas	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu.	pedagog szkolny wychowawcy klas	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga.	Wychowawcy klas	 zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.	Tworzenie bezpiecznej i wspierającej atmosfery – budowanie z uczniami relacji opartych na zaufaniu i szacunku, okazywanie zrozumienia i cierpliwości, zachęcanie do rozmowy, słuchanie bez oceniania. Uważna obserwacja i rozpoznanie objawów – zwracanie uwagi na zmiany w zachowaniu, takie jak wycofanie społeczne, spadek motywacji, zmęczenie, zmiany w apetycie, problemy ze snem, pogorszenie wyników w nauce. Wczesne rozpoznanie i współpraca ze specjalistami – współpraca nauczycieli z pedagogiem szkolnym, psychologiem, nauczycielami rewalidacji (zgłaszanie zauważonych objawów). Informowanie rodziców. Informowanie i edukacja – informowanie uczniów o tym, czym jest depresja i że jest to choroba, którą można leczyć, prowadzenie rozmów o zdrowiu psychicznym, normalizując temat. Przeprowadzenie warsztatów pt. „Troska o własny dobrostan – radzenie sobie ze stresem”. Kierowanie do specjalistów zewnętrznych – psychologów, psychiatrów, terapeutów. Dostosowanie wymagań szkolnych – elastyczność w zadaniach i terminach Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań.	wychowawcy psycholog szkolny pedagog szkolny pedagog specjalny nauczyciele rewalidacji nauczyciele przedmiotów	Na bieżąco przez cały rok szkolny Zgodnie z potrzebami i ustalonym harmonogramem.
--	---	--	---	--

	Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Budowanie zaufania i otwartości - lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, kręgi rozmów, warsztaty. Wspieranie komunikacji i współpracy – praca w parach i grupach, nauka rozwiązywania konfliktów. Zachęcanie do rozwijania zainteresowań i budowania relacji – udzielanie pomocy uczniom w znalezieniu zajęć, które sprawiają mu radość i pozwalają na rozwój, wspieranie w nawiązywaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami. Monitorowanie stanu zdrowia. Kształtowanie szacunku i akceptacji – kodeks klasowy, modelowanie prawidłowych zachowań. Wzmacnianie poczucia przynależności – wspólne cele i rytuały, uznawanie indywidualności. Reagowanie na trudności – szybkie i sprawiedliwe rozwiązywanie konfliktów, wsparcie dla uczniów mających problemy w relacjach.	Wychowawcy Nauczyciele Psycholog szkolny Pedagog szkolny Pedagog specjalny Nauczyciele rewalidacji Nauczyciele biblioteki	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas.
ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI CYFROWYCH UCZNIÓW	Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Warsztaty edukacyjne, kursy online z bezpiecznego korzystania z Internetu, zajęcia z zakresu krytycznego myślenia	Pedagog szkolny Nauczyciel informatyki	Zgodnie z opracowanym harmonogramem zajęć
	Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie	Lekcje poświęcone weryfikacji źródeł informacji, rozpoznawaniu fake newsów i dezinformacji. Projekty edukacyjne, w których uczniowie analizują różne źródła informacji i prezentują wyniki swoich badań.	Nauczyciele informatyki Nauczyciele przedmiotowi Wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem zajęć. Godzina wychowawcza.

	Poprawne metodycznie wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w tym narzędzi opartych na sztucznej inteligencji (AI), z uwzględnieniem zasad higieny cyfrowej oraz bezpieczeństwa danych	Szkolenia dla nauczycieli z zakresu korzystania z narzędzi edukacyjnych online, takich jak platformy e-learningowe, aplikacje edukacyjne, zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Tworzenie i udostępnianie bazy zasobów edukacyjnych i narzędzi cyfrowych w szkole.	Nauczyciele informatyki nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć
	Wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji	Organizowanie warsztatów i seminariów na temat zastosowań AI w edukacji. Praktyczne lekcje pokazujące, jak AI może wspierać naukę, np. w analizie danych, personalizowaniu nauczania.	Nauczyciel informatyki nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zajęć

SFERA FIZYCZNA-ZDROWO	Kształtowanie zachowań służących zdrowiu. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.	Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych. Informowanie o zagrożeniach chorobami, wskazanie zależności między chorobami a stylem życia. Zapobieganie chorobom społecznym (rak, AIDS, nerwica) – doskonalenie umiejętności wykorzystania na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat uzależnień. Zachęcanie do organizowania aktywnych form spędzania czasu. Kształtowanie sprawności fizycznej poprzez organizowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych.	Nauczyciel edukacji zdrowotnej Nauczyciele W-F-u Nauczyciele biologii Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog szkolny nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele rewalidacji Realizatorzy programów profilaktycznych	
-------------------------------------	---	--	---	--

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń wśród wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana w czerwcu 2026 r. Z wynikami pracy w formie sprawozdania ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.